

Pataki József

Pataki József 1908. december 26-án Kászonjakabfalván született, Csík megyében. Korán árván maradt, Apahidára került nagybátyja nevelése alá. Középiskolába Kolozsvárt járt, a kolozsvári piarista gimnáziumban érettségizett, majd a kolozsvári I. Ferdinánd egyetemen 1930-ban egyetemes történelemből, román történelemből és román nyelvből szerzett tanári oklevelet. 1930–35 között Kolozsvárt a római katolikus főgimnáziumban tanított középiskolai tanárként, 1935-ben Marosvásárhelyre, a római katolikus tanítóképzőhöz helyezték, majd 1941-ben megbízták a csíkszeredai római katolikus főgimnázium igazgatásával. A háborús események következtében kénytelen volt elhagyni Csíkszeredát, katonai szolgálat, majd 4 év Szovjetunióban eltöltött hadifogság következett. 1948 végén hazatérhetett Kolozsvárra. 1956-tól a Történeti Intézetnél volt kutató, a Bolyai Tudományegyetemen, majd az egyesítés után a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen adott elő egyetemes történelmet. 1974-ben nyugállományba vonult. Nagy fontossággal bírnak Erdély gazdasági fejlődésének ütemére vonatkozó feldolgozásai, valamint a székelység múltjára vonatkozó forrásanyag feltárása. Munkái közül: *Anjou királyaink és a két román vajdaság* (1944), *Domeniul Hunedoarei la începutul secolului al XVI-lea* (1973), *A csíki vashámor a XVII. század második felében* (1971). Demény Lajossal indították el a *Székely oklevéltár* új sorozatát (1983), Imreh Istvánnal együtt dolgozva készült a *Székely felkelés 1595–1596, előzményei, lefolyása, következményei* (1979) és a *Kászonszéki krónika 1650–1750* című tájmonográfia (1992).

Az udvarhelyszéki tudományért

A magyar tudomány napját 1997 óta évi rendszerességgel ünnepli a Magyar Tudományos Akadémia. Az Országgyűlés 2003-ban nyilvánította hivatalosan a magyar tudomány ünnepévé november 3-át, azt a napot, amikor gróf Széchenyi István 1825-ben a pozsonyi országgyűlésen felajánlotta birtokainak egyévi jövedelmét, 60 000 forintot a Magyar Tudós Társaság (mai Tudományos Akadémia) megalapítására.

Erdélyben, Kolozsváron az Erdélyi Múzeum Egyesület 2003 novemberétől – az egyesület alapításának évfordulóján – szervezi meg minden évben a *Magyar Tudomány Napja Erdélyben* című rendezvényt.

Székelyföldön hasonló jellegű rendezvényre 2007-ig nem került sor. Akkor született az ötlet, hogy szükség van egy olyan rendezvényre térségünkben is, amely évente lehetőséget ad a székelyföldi tudományos élet eredményeinek ismertetésére, illetve a tudományos műhelyek, a tudományos kutatásokat végző szakemberek közti tapasztalatcserére, együttműködésre és szakmai kapcsolatok kialakítására.

Székelyudvarhelyen a Hargita Megyei Hagyományörzési Forrásközpont és az Areopolisz Történelmi és Társadalomtudományi Kutatócsoport vállalta fel az esemény megszervezését.

A 2007. évi (nov. 9-10) rendezvények meghívottai tudományos műhelyek voltak. A Csíki Székely Múzeumot (Csíkszereda) Gyarmathy Zsolt igazgató és Szöcs János, a Székely Nemzeti Múzeumot (Sepsiszentgyörgy) Vargha Mihály igazgató és Szöcsné Gazda Enikő, Erdővidék Múzeumát (Barót) Demeter László igazgató, a KAM Regionális és Antropológiai Kutatások Központját (Csíkszereda) Oláh Sándor, a Molnár István Múzeumot (Székelykeresztúr) Kőrösfői Zsolt, a Maros Megyei Múzeumot (Marosvásárhely) Soós Zoltán, a Haáz Rezső Múzeumot (Székelyudvarhely) Miklós Zoltán képviselték... A rendezvénysorozat szombat délutáni záróünnepségének keretében sor került a képviseltetett tudományos műhelyek kiadványainak bemutatására, illetve az Udvarhelyszéki Tudományért díj átadására. Az eredményes tudományos munkásságot elismerő oklevél, illetve a szimbolikus kispasztika (Sánta Csaba szovátai szobrászművész alkotása) 2007-ben Dávid Lászlót illette az egyház- és művészet-történet kutatása terén kifejtett kimagasló munkájáért.

Az idén, 2008-ban a tudomány napi program november 7-8-án zajlott, immár két helyszínen, Csíkszeredában és Székelyudvarhelyen. A rendezvény első napján a Csíki Székely Múzeum adott otthont a *Pataki Józsefre emlékezve* című konferenciának. Az érdeklődő közönség jeles előadókat hallgathatott meg: Kiss András kolozsvári művelődéstörténész, egykori levéltáros Pataki József Kolozsvárra vonatkozó kutatásait ismertette, Sipos Gábor, az Erdélyi

*Az Udvarhelyszéki Tudományért díj
Sánta Csaba szovátai szobrászművész alkotása*